

Vec C-239/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

17. apríl 2023

Vnútroštátny súd:

Verwaltungsgericht Sigmaringen

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

28. marec 2023

Žalobkyňa:

Karl und Georg Anwander GbR Güterverwaltung

Žalovaný:

Land Baden-Württemberg

Predmet konania vo veci samej

EPZF a EPFRV – Nariadenie (EÚ) č. 1305/2013 – Kompenzačný príspevok na pôdu v horských oblastiach a niektorých oblastiach s obmedzeniami – Predpoklady oprávnenosti – Oblasť programu – Realizácia operácie mimo oblasti programu – Administratívne predpisy

Predmet a právny základ podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad práva Únie, článok 267 ZFEÚ

Prejudiciálne otázky

1. Sú s článkom 31 ods. 1 prvým pododsekom a ods. 2, ako aj článkom 32 ods. 1 písm. a), ods. 2 prvým pododsekom a ods. 3 druhým a tretím pododsekom nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 zlučiteľné vnútroštátny administratívny predpis a prax poskytovania podpory, ktoré vylučujú vyplatenie kompenzačného príspevku na pôdu v horských oblastiach a niektorých oblastiach s obmedzeniami len preto, lebo pôda, na ktorú sa má kompenzačným príspevkom poskytnúť podpora, sa nachádza mimo regiónu členského štátu v zmysle článku 2 ods. 1 druhého pododseku písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, ktorý poskytuje kompenzačný príspevok? Je sídlo poľnohospodára obrábajúceho predmetnú pôdu prípustným kritériom pre takéto rozlišovanie?
2. Má sa článok 31 ods. 1 prvý pododsek nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 vykladať v tom zmysle, že predpisy členského štátu alebo regiónu členského štátu, ktorý sa rozhodol poskytovať platby poľnohospodárom v horských oblastiach a iných oblastiach s obmedzeniami v zmysle článku 31 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, musia byť formulované tak, že platba musí byť poskytnutá aj na pôdu, ktorú ako horskú oblasť alebo inú oblasť s obmedzeniami v zmysle článku 32 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 klasifikoval iný členský štát alebo iný región toho istého členského štátu, ktorý sa tiež rozhodol poskytovať platby poľnohospodárom v horských oblastiach a iných oblastiach s obmedzeniami v zmysle článku 31 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013?
3. Majú sa článok 31 ods. 1 prvý pododsek a ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 vykladať v tom zmysle, že priamo z tejto normy vyplýva nárok poľnohospodára na poskytnutie platby (kompenzačného príspevku) podľa práva Únie čo do dôvodu zo strany členského štátu, resp. regiónu členského štátu, ak je poľnohospodár aktívnym poľnohospodárom a obrába pôdu, ktorú členský štát alebo región členského štátu klasifikoval ako horskú oblasť

alebo inú oblasť s obmedzeniami v zmysle článku 32 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a príslušný členský štát, resp. jeho región sa rozhodol poskytnúť platby (kompenzačné príspevky) v zmysle článku 31 ods. 1 prvého pododseku nariadenia (EÚ) č. 1305/2013?

V prípade kladnej odpovede na túto otázku:

- a) Voči komu smeruje nárok podľa práva Únie vyplývajúci z článku 31 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013? Smeruje vždy voči členskému štátu samotnému alebo voči regiónu [článok 2 ods. 1 druhý pododsek písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1305/2013] členského štátu v každom prípade vtedy, keď sa región nezávisle od členského štátu rozhodol poskytovať poľnohospodárom kompenzačné príspevky podľa článku 31 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013?
  - b) Je čo do dôvodu predpokladom nároku podľa práva Únie skutočnosť, že poľnohospodár spĺňa ďalšie požiadavky idúce nad rámec článku 31 ods. 1 prvého pododseku a ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, ktoré členský štát alebo jeho región poskytujúci kompenzačný príspevok vyžaduje vo svojej vnútroštátnej implementácii?
4. V prípade zápornej odpovede na tretiu otázku:

Má sa článok 31 ods. 1 prvý pododsek nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 vykladať v tom zmysle, že právne predpisy členského štátu, resp. jeho regiónov, ktoré obsahujú predpoklady pre poskytnutie platby (kompenzačného príspevku) v zmysle článku 31 ods. 1 prvého pododseku nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, musia byť takej právnej kvality, ktorá vedie k tomu, že poľnohospodári majú nárok na poskytnutie platby (kompenzačného príspevku), ak naplnia predpoklady pre platbu stanovené príslušným členským štátom, resp. jeho regiónmi, nezávisle od skutočnej praxe podpory členského štátu, resp. jeho regiónu?

Citované predpisy práva Únie

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 487) (ďalej len „nariadenie č. 1305/2013“), najmä článok 31 ods. 1 a 2, článok 32 ods. 1 až 3

Citované vnútroštátne predpisy

Verordnung über die Durchführung von Stützungsregelungen und des Integrierten Verwaltungs- und Kontrollsystems (InVeKoSV) vom 24. Februar 2015

[nariadenie o vykonávaní režimov podpory a integrovanom administratívnom a kontrolnom systéme (ďalej len „InVeKoSV“) z 24. februára 2015], § 2 ods. 2

Krajinské právo Land Baden-Württemberg (spolková krajina Bádensko-Württembersko, Nemecko): Verwaltungsvorschrift des Ministeriums Ländlicher Raum zur Förderung landwirtschaftlicher Betriebe in Berggebieten und in bestimmten benachteiligten Gebieten (VwV AZL) vom 6. november 2019 [administratívny predpis Ministerstva vidieka o podpore poľnohospodárskych podnikov v horských oblastiach a v niektorých oblastiach s obmedzeniami (ďalej len „VwV AZL“) zo 6. novembra 2019], body 2.1, 3.2, 3.2.1, 4.2

Krátke zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Žalobkyňa sa domáha kompenzačného príspevku na poľnohospodársku pôdu nachádzajúcu sa v Bavorsku. Prevádzkuje mliečnu farmu v pohraničnej oblasti medzi spolkovými krajinami Bádensko-Württembersko a Bavorsko. Sídlo má v Bádensku-Württembersku. V Bádensku-Württembersku obhospodaruje okolo 111 hektárov pôdy a v Bavorsku 27,4253 hektára pôdy. Bádensko-Württembersko a Bavorsko sú regióny v zmysle článku 2 ods. 1 druhého pododseku písm. b) nariadenia č. 1305/2013, obe na úrovni „NUTS 1“ Spolkovej republiky Nemecko v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 z 26. mája 2003 o zostavení spoločnej nomenklatúry územných jednotiek pre štatistické účely (NUTS) (Ú. v. EÚ L 154, 2003, s. 1; Mim. vyd. 14/001, s. 196) a majú postavenie samostatného štátu. Podľa informácií príslušného bavorského orgánu sa pôda žalobkyne v Bavorsku nachádza v horskej oblasti; v Bavorsku je vedená ako pôda spôsobilá na podporu a v Bavorsku by teoreticky mohla byť podporovaná kompenzačným príspevkom vo výške 50 eur za hektár.
- 2 Finančné prostriedky, ktoré žalovaný poskytol na vyplatenie kompenzačných príspevkov, pochádzajú v rôznom pomere z rozpočtových prostriedkov EPFRV, z prostriedkov Spolkovej republiky Nemecko a vlastných prostriedkov žalovanej. Podporné programy žalovanej – aj pokiaľ ide o kompenzačné príspevky – sú opísané v Maßnahmen- und Entwicklungsplan Ländlicher Raum Baden-Württemberg 2014-2020 (MEPL III), [Plán opatrení a rozvoja vidieka v Bádensku-Württembersku na roky 2014-2020 (MEPL III)], ktorý Komisia schválila 26. mája 2015.
- 3 Dňa 8. mája 2019 podala žalobkyňa u žalovanej žiadosť okrem iného o kompenzačný príspevok na obrábanie poľnohospodársky oblastí s obmedzeniami na asi 27 hektárov pôdy nachádzajúcej sa v Bavorsku na rok podania žiadosti 2019. Rozhodnutím z 5. decembra 2019 – doručeným 10. februára 2020 – bola žiadosť žalobkyne vo vzťahu k pôde nachádzajúcej sa v Bavorsku zamietnutá s odôvodnením, že táto pôda sa nenachádza v Bádensku-Württembersku. Konanie o námietkach bolo pre žalobkyňu neúspešné.

- 4 Dňa 17. júna 2021 podala žalobkyňa žalobu. Žalobou sa domáha, aby súd zrušil rozhodnutie z 5. decembra 2019 (v podobe rozhodnutia o námietkach z 11. mája 2021) a uložil žalovanej povinnosť poskytnúť jej kompenzačný príspevok na pôdu nachádzajúcu sa v Bavorsku vo výške 1 371,26 eura. Subsidiárne, t. j. pre prípad, že táto hlavná žalobná žiadosť nebude mať úspech, sa domáha určenia, že odmietnutie jej žiadosti o podporu na pôdu nachádzajúcu sa v Bavorsku a právne základy rozhodnutia, ktoré to upravujú, konkrétne body 2.1 a 3.2.1 VwV AZL sú v rozpore s článkami 31 a 32 nariadenia č. 1305/2013.
- 5 V prípade VwV AZL nejde o parlamentný zákon, ale iba o administratívny predpis, ktorý upravuje voľnú úvahu žalovanej a jej prax podpory. Podľa nemeckej ústavnej tradície sa v oblasti správy dávok, teda aj v prípade poskytovania peňažných platieb štátu občanom, často nevyžaduje žiadny parlamentný zákon na to, aby sa určilo, kto, kedy a za akých predpokladov môže, resp. smie dostať peňažnú platbu. Závazný účinok vytvárajú administratívne predpisy tým, že administratíva ich rýdzo fakticky uplatňuje vždy rovnakým spôsobom (tzv. samoregulácia administratívy).
- 6 VwV AZL upravuje predpoklady, ako aj postup pri poskytovaní kompenzačného príspevku v prospech oblastí s prírodnými obmedzeniami v zmysle článku 31 nariadenia č. 1305/2013 a na to, aby žiadateľ mohol získať kompenzačný príspevok, v podstate stanovuje splnenie dvoch kumulatívnych predpokladov: a) musí mať sídlo v Bádensku-Württembersku a b) pôda, na ktorú sa poskytuje kompenzačný príspevok, sa musí nachádzať v Bádensku-Württembersku a musí byť Bádenskú-Württemberskom vedená ako oblasť s obmedzeniami.
- 7 Aj Bavorsko vydalo ku kompenzačnému príspevku rýdzo administratívny predpis, konkrétne Richtlinie des Bayerischen Staatsministeriums für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten vom 01.03.2019 zur Gewährung der Ausgleichszulage in benachteiligten Gebieten (AGZ) [smernica Bavorského štátneho ministerstva výživy, poľnohospodárstva a lesníctva z 1. marca 2019 o poskytovaní kompenzačného príspevku v oblastiach s obmedzeniami (AGZ)] podľa nariadenia č. 1305/2013. Tento administratívny predpis v tom zmysle stanovuje, že a) podnik, ktorému má byť poskytovaná podpora, musí mať sídlo v Bavorsku a že b) pôda, na ktorú sa poskytuje kompenzačný príspevok, sa nachádza v Bavorsku a je Bavorskom vedená ako oblasť s obmedzeniami.
- 8 Pre pojem „sídlo“ preberá VwV AZL definíciu z § 2 InVeKoSV. Podľa § 2 ods. 2 InVeKoSV je sídlom spravidla miesto, ktoré leží v správnom obvode daňového úradu, ktorý je príslušný na stanovenie dane z príjmu vlastníka podniku. V prípade právnických osôb, združení osôb a združení majetku je príslušný ten krajinský orgán, v ktorého obvode sa nachádza vedenie podniku. Právna úprava vedie k tomu, že podniku v Nemecku je priradené číslo podniku, a to v závislosti od daňovej rezidencie. Bádensko-württemberský podnik tak dostáva pridelené bádensko-württemberské číslo podniku a bavorský podnik adekvátne tomu bavorské číslo podniku. V dôsledku toho je nemecký podnik v databáze podnikov – ktorá sa používa na spracovanie žiadostí o podporu – vždy spojený so sídlom

v niektorej spolkovej krajine Nemecka. Rovnako aj zahraničné podniky – napríklad z Rakúska –, ktoré majú pôdu v Bádensku-Württembersku, môžu požiadať o priradenie bádensko-württemberského čísla podniku. Na rozdiel od nemeckých podnikov tu však nedochádza k pevnému spojeniu s podnikateľským subjektom uloženým v databáze podnikov, pretože to (zjavne) technicky nie je možné. Zahraničný – napríklad rakúsky – podnik preto v databáze podnikov figuruje s bádensko-württemberským sídlom.

- 9 Bádensko-württemberský správny orgán príslušný pre žalobkyňu spravidla uplatňuje VwV AZL v nezmenenej podobe a podľa neho poskytuje kompenzačné príspevky. Prax podpory tohto správneho orgánu je v súlade s obsahom administratívneho predpisu. Občania preto v rámci zásady rovnakého zaobchádzania [článok 3 ods. 1 Grundgesetz (Základný zákon)] môžu žiadať, aby sa kompenzačné príspevky poskytovali podľa noriem administratívneho predpisu.
- 10 Na spracovanie žiadostí o podporu sa v Bádensku-Württembersku používa webová aplikácia. Medzi rozličnými aplikáciami nemeckých spolkových krajín prebieha synchronizácia údajov, ktorá zabraňuje možnosti podania viacerých žiadostí o podporu v rôznych spolkových krajinách. Žiadosť o podporu je možné podať len v tej spolkovej krajine, v ktorej je aj sídlo podniku. Takáto synchronizácia údajov sa nevykonáva s inými členskými štátmi EÚ. Tým, že zahraničné podniky si môžu v Bádensku-Württembersku nechať priradiť číslo podniku, môžu navyše k žiadosti o podporu vo svojom štáte pôvodu podať žiadosť o podporu aj v Bádensku-Württembersku a prípadne aj v ďalších nemeckých spolkových krajinách.

Krátke odôvodnenie podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 11 Prax podpory žalovanej spočívajúca na VwV AZL vylučuje žalobkyňu z kompenzačného príspevku, pokiaľ ide o jej pôdu nachádzajúcu sa v Bavorsku, hoci táto pôda je horskou oblasťou a v Bavorsku je vedená ako oblasť spôsobilá na podporu. Zároveň, na rozdiel od zahraničných podnikov, nemá možnosť podať ďalšiu žiadosť o podporu mimo Bádenska-Württemberska. Preto nemôže podať žiadosť o podporu na svoju bavorskú pôdu v Bavorsku.
- 12 Vo výsledku žalobkyňa na základe právnej úpravy v Bádensku-Württembersku a v Bavorsku nedostane kompenzačný príspevok na svoju bavorskú pôdu, ani od spolkovej krajiny Bádensko-Württembersko, ani od spolkovej krajiny Bavorsko, hoci aj Bádensko-Württembersko aj Bavorsko sa rozhodli ponúkať a vyplácať kompenzačné príspevky a hoci aj Bavorsko predmetnú pôdu žalobkyne klasifikovalo ako horskú oblasť a tým aj spôsobilú na podporu. Podľa informácií príslušného bavorského orgánu by sa na bavorskú pôdu žalobkyne vyplácal kompenzačný príspevok vo výške 50 eur na hektár – ak by ju obrábal bavorský podnik.

- 13 V porovnaní so zahraničným (napríklad rakúskym) podnikom sú nemecké (prihraničné) podniky v Bádensku-Württembersku v horšom postavení, pokiaľ ide o kompenzačný príspevok (diskriminácia štátnych príslušníkov). Prihraničné podniky v Bádensku-Württembersku nedostávajú kompenzačný príspevok na všetku pôdu v oblastiach s prírodnými obmedzeniami, ktorú obrábajú, ale len na tú pôdu, ktorá sa navyše aj nachádza v Bádensku-Württembersku. Na pôdu za hranicami spolkovej krajiny sa neposkytuje žiadny kompenzačný príspevok. Zahraničné podniky, keďže môžu podať žiadosť o podporu vo svojom štáte pôvodu a popri tom aj v Bádensku-Württembersku, vo výsledku nie sú podrobené tomuto obmedzeniu.
- 14 Súd má pochybnosti o výklade článku 31 ods. 1 prvého pododseku a ods. 2, ako aj článku 32 ods. 1 písm. a), ods. 2 prvého pododseku a ods. 3 druhého a tretieho pododseku nariadenia č. 1305/2013. Z uvedených noriem podľa názoru vnútroštátneho súdu jasne nevyplýva, aký široký je rámec daný právom Únie, v rámci ktorého môžu členské štáty upravovať svoje podporné opatrenia pokiaľ ide o kompenzačné príspevky, predovšetkým v prípadoch s cezhraničným prvkom v regiónoch vnútri jedného členského štátu. Navyše je otázne, či tieto normy, za predpokladu, že sa členský štát resp. región rozhodol poskytovať podporu prostredníctvom kompenzačných príspevkov, predpisujú členským štátom, resp. ich regiónom, ktoré kritériá podpory členský štát resp. regióny smú upraviť a ktoré nie (pozri k tomu časť 1.). Ďalej je nejasné, či v prípade, že členský štát, resp. jeho región poskytuje podporu prostredníctvom kompenzačných príspevkov, vyplýva nárok dotknutého občana na vyplatenie kompenzačného príspevku už zo samotného práva Únie, a to z článku 31 ods. 1 nariadenia č. 1305/2013 (pozri k tomu časť 2.), ako aj to, či z právnej úpravy práva Únie vyplýva, akú právnu kvalitu musia mať implementačné akty členského štátu resp. regiónu, ktorými sa stanovujú predpoklady podpory pre kompenzačný príspevok (pozri k tomu časť 3.).
- 15 1. Článok 32 ods. 2 až 4 nariadenia č. 1305/2013 stanovuje pre členské štáty resp. ich regióny rozličné kritériá, podľa ktorých sa má vykonať územné vymedzenie oblastí spôsobilých na podporu stanovené týmto nariadením. Vnútroštátnemu súdu nie je jasné, či sú tieto kritériá pre územné vymedzenie oblasti taxatívne a aké normatívy vyplývajú z uvedenej právnej úpravy pre členské štáty, pokiaľ ide o zaobchádzanie s prípadmi podpory, ktoré presahujú hranice členského štátu resp. jeho regiónov.
- 16 Znenie odôvodnenia 26 a článku 32 ods. 2 prvého pododseku nariadenia č. 1305/2013 svedčí v prospech toho, že členské štáty (resp. ich regióny) smú pri ohraničovaní oblastí použiť len kritériá, ktoré sa viažu na biofyzikálne vlastnosti, resp. prírodnú charakteristiku pôdy, ktorá sa má podporovať. Aj v odôvodnení 26, aj v článku 32 ods. 2 prvom pododseku sa detailne opisuje, z akých dôvodov je pôda, ktorá je potenciálne spôsobilá na podporu, znevýhodnená prírodnými obmedzeniami a má sa klasifikovať ako horská oblasť (spôsobilá na podporu). Naproti tomu niet výslovnej zmienky o tom, či členské štáty resp. ich regióny smú na územné vymedzenie oblastí uplatňovať kritériá, ktoré sa od toho odchyľujú –

teda také, ktoré nemajú žiadny vzťah k prírodnej charakteristike pôdy, na ktorú sa má poskytovať podpora. Vzhľadom na právnu povahu nariadenia č. 1305/2013 (pozri článok 288 ods. 2 prvú a druhú vetu ZFEÚ) je skôr nepravdepodobné, že členské štáty resp. ich regióny smú na územné vymedzenie oblastí použiť kritériá, ktoré nie sú uvedené v článku 32 nariadenia č. 1305/2013. Sloboda pri výbere formy a prostriedkov pre členské štáty resp. ich regióny by viac zodpovedala charakteru smernice Európskej únie (pozri článok 288 ods. 3 ZFEÚ).

- 17 Článok 32 ods. 3 druhý pododsek nariadenia č. 1305/2013 umožňuje územné vymedzenie oblasti, ktoré je obmedzené na územie príslušnej miestnej administratívnej jednotky. Je však otázne, či je tým zároveň upravený aj spôsob postupu členských štátov v prípadoch cezhraničnej podpory (medzi rôznymi členskými štátmi alebo rôznymi regiónmi jedného členského štátu). Z článku 32 ods. 3 druhého pododseku nariadenia č. 1305/2013 vyplýva, že podľa predstavy normotvorcu sa má ohraničenie oblasti v členskom štáte vždy vykonať na úrovni miestnych administratívnych jednotiek („LAU 2“), t. j. na úrovni správy, ktorá má miestnu väzbu na oblasti, ktoré majú byť klasifikované ako oblasti spôsobilé na podporu. Ak majú v praxi vykonávať územné vymedzenie oblasti miestne administratívne jednotky, je to podľa názoru vnútroštátneho súdu spojené s tým, že každá miestna administratívna jednotka vykonáva územné vymedzenie oblasti len v rámci vlastného správneho obvodu, pretože len pre tento správny obvod môže existovať miestna väzba predpokladaná normou. Avšak zo zásady účinnosti práva Únie („*effet utile*“) zakotvenej v článku 4 ods. 3 ZEÚ vyplýva, že členské štáty nesmú svoje kritériá a postupy poskytovania kompenzačnej platby upraviť tak, že vo výsledku nebude vyplácaná pre určitú pôdu, hoci táto pôda bola klasifikovaná ako spôsobilá na podporu – bez ohľadu na to, ktorý členský štát, resp. ktorý región alebo miestna administratívna jednotka túto klasifikáciu vykonala.
- 18 2. Vnútroštátnemu súdu nie je ďalej jasné, či z článku 31 ods. 1 prvého pododseku a ods. 2 nariadenia č. 1305/2013 vyplýva nárok poľnohospodárov na vyplatenie kompenzačného príspevku podľa práva Únie voči orgánu, ktorý schvaľuje žiadosti o podporu, a – ak áno – za akých predpokladov. Znenie článku 31 ods. 1 prvého pododseku a ods. 2 nariadenia č. 1305/2013, najmä formulácia „sa poskytujú poľnohospodárom, ktorí“ v článku 31 ods. 2, tento záver v plnej miere pripúšťa. Už podľa všeobecného jazykového úzu táto formulácia implikuje, že kompenzačný príspevok sa povinne vypláca, keď sú splnené podmienky uvedené v nasledujúcej vedľajšej vete (začínajúcej „...ktorí“). Kogentný charakter je v tejto forme zakotvený aj v iných jazykových verziách nariadenia, napríklad v anglickej verzii článku 31 ods. 2 nariadenia č. 1305/2013 („*shall be granted to farmers who*“).
- 19 Takéto chápanie normy je však v rozpore so systematikou nariadenia č. 1305/2013. To je koncipované ako viacúrovňový systém a predpokladá programovanie zo strany členských štátov resp. ich regiónov (pozri článok 6 ods. 1 tretiu vetu a ods. 2 prvú vetu nariadenia č. 1305/2013). Programy podpory sú finančne podporované aj z EPFRV, len keď existuje zodpovedajúce programovanie zo strany príslušného členského štátu. Členské štáty sa v zásade –

až na niektoré výnimky – prostredníctvom tejto koncepcie môžu rozhodnúť, či chcú ponúkať jednotlivé podporné programy vymenované v nariadení č. 1305/2013. Podporné opatrenie „kompenzačný príspevok“ pritom nie je v nariadení uvedené ako opatrenie, ktoré členské štáty povinne musia prevziať do svojho programovania – na rozdiel napríklad od agroenvironmentálno-klimatických opatrení podľa článku 28 ods. 1 tretej vety nariadenia č. 1305/2013.

- 20 **3.** Rovnako je pre vnútroštátny súd pochybné, či sa z článku 31 ods. 1 nariadenia č. 1305/2013 dajú vyvodiť normatívy pre členské štáty pre to, akú právnu kvalitu musí mať právna úprava členského štátu, ktorá obsahuje predpoklady poskytovania kompenzačného príspevku. V nariadení č. 1305/2013 nie je bližšie upravené, akým spôsobom členské štáty stvárnia podporu podľa svojho vnútroštátneho práva. Preto sa javí pravdepodobné, že členské štáty pri tom majú široký priestor na implementáciu, ale ich implementácia jednotlivých opatrení (článok 14 až 39c nariadenia č. 1305/2013) vo vnútroštátnom práve nesmie týmto opatreniam odňať ich potrebný účinok („*effet utile*“). Stanovenie kritérií podpory vo forme administratívnych predpisov (teda práveže nie záväzných právnych noriem) sa preto javí ako problematické. Ich právna kvalita vedie k tomu, že správny orgán spracovávajúci žiadosti zaväzuje až prax podpory zakladajúca sa na administratívnych predpisoch (samoregulácia administratívy). Keď tento správny orgán neetabljuje takúto prax podpory, teda sa generálne odchyľí od administratívneho predpisu, vonkajší účinok voči dotknutému poľnohospodárovi nadobúda len odchylná prax podpory. Spracovávajúce správne orgány tak týmto spôsobom teoreticky môžu dodatočne zmeniť predpoklady podpory, ktoré boli predtým stanovené v administratívnom predpise.
- 21 O relevantnosti pre rozhodnutie vo veci samej: Zodpovedanie tretej otázky má vplyv na to, ako má vnútroštátny súd rozhodnúť o hlavnom návrhu žalobkyne (povinnosť schváliť kompenzačný príspevok vo výške 1 371,26 eura). Podľa súčasného vnútroštátneho práva neexistuje nárok žalobkyne na schválenie kompenzačného príspevku na jej pôdu nachádzajúcu sa v Bavorsku. Prax podpory žalovanej v súlade s bodmi 2.1 a 3.2.1 VwV AZL stanovuje, že kompenzačný príspevok sa schvaľuje len na pôdu, ktorá sa nachádza v Bádensku-Württembersku. Pre pôdu nachádzajúcu sa v Bavorsku už podľa vnútroštátneho práva základ nároku neexistuje. Pokiaľ bude odpoveď Súdneho dvora na tretiu otázku záporná, súd musí hlavný návrh zamietnuť.
- 22 Zodpovedanie prvej, druhej a štvrtej otázky má vplyv na rozhodnutie vnútroštátneho súdu o subsidiárnom návrhu žalobkyne (určenie protiprávnosti odmietnutia jej žiadosti o podporu). Ak bude odpoveď na tretiu otázku záporná, musí vnútroštátny súd rozhodovať o subsidiárnom návrhu. Prvá, druhá a štvrtá otázka obsahujú rozličné modality, ktoré podľa vnútroštátneho práva každá sama osebe – pokiaľ by Súdny dvor jednu z týchto otázok zodpovedal kladne – vedú k tomu, že súčasná prax podpory žalovanej na základe VwV AZL a v ňom obsiahnutého stvárnenia kritérií podpory je protiprávna, v dôsledku čoho je potom protiprávne aj zamietnutie žiadosti žalobkyne o podporu. Návrhom môže

žalobkyňa dosiahnuť, že jej bude musieť byť dodatočne schválený a vyplatený kompenzačný príspevok na pôdu nachádzajúcu sa v Bavorsku za rok podania žiadosti 2019, aj keď na tento účel žalovaná najprv bude musieť zmeniť kritériá podpory. Podľa súčasného stavu kritériá podpory nepripúšťajú kompenzačný príspevok na pôdu v Bavorsku.

- 23 Doteraz neexistuje judikatúra Súdneho dvora k článkom 31 a 32 nariadenia č. 1305/2013 a v nich upraveným kompenzačným príspevkom pre oblasti s prírodnými obmedzeniami.
- 24 Doteraz neexistujú zverejnené rozhodnutia súdov z Bádenska-Württemberska o kompenzačných príspevkoch na základe článku 31 nariadenia č. 1305/2013 a VwV AZL vydaného v rámci prebratia nariadenia. Pokiaľ ide o právny stav v Bavorsku – ktorý *mutatis mutandis* zodpovedá právnemu stavu v Bádensku-Württembersku – existuje jedno právoplatné a zverejnené súdne rozhodnutie Bayerisches Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd Bavorska, Nemecko). V tamomšom prípade bola žalobkyňa vlastníčkou poľnohospodárskeho podniku na hranici medzi Bavorskom a Hesenskom (ďalšia spolková krajina, t. j. región Nemecka). Podnik zahŕňal tak pôdu v Bavorsku, ako aj v Hesensku, žalobkyňa chcela dostať kompenzačný príspevok aj na pôdu nachádzajúcu sa v Hesensku, ten jej však nebol poskytnutý, pretože pôda sa nenachádzala v Bavorsku.